Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

SAM THU MƯỜI BỐN SỐ THỨ 2693 NGÀY THỨ SÁU 12 MARS 1926

RÉSIDENCE SUPÉRIEURE AU TONKIN
DÉPÔT LÉGAL

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

PAIEMENT

	Người đem đến nhà	Gửi đi các tỉnh	Mandat, Poste-Chèque Banque de l'Indochine	Ngoại quốc
Một năm	6 $ 00	6 $ 00	6 $ 00	12 $ 00
Các công sở	»	8.00	8.00	9.00	»
Sáu tháng	3.00	3.50	3.20	3.20	3.00	6.00
Ba tháng	1.50	1.75	1.60	1.60	1.65	3.00
Một tháng	0.50	0.60	0.55	0.55	0.60	1.00

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
61 63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : P. K. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef : PHAM-HUY-LUC
Administrateur gérant : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique :
TRUNG BẮC-TÂN-VĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 180

ANNONCES
Décomptées à raison de 0 $ 25 la ligne au centimètre de hauteur, sur 0 m 05 de large.
Une seule insertion . . . . 0 $ 20 la ligne
Par centimètre et par insertion . . . . . 0 $ 18 le c/m
Réclame dans la 1re page. . . . 2 $ la ligne
Annonces judiciaires et légales. 1 $ 50 le c/m
On traite à forfait pour les contrats importants.

Cái chủ-nghĩa yếm-thế có hợp với thời buổi này không ?

Trừ ra đời thái-cổ, người ta còn ngu-ngốc khờ-dại thì không kể, từ khi trí người đã mở ra dần dần, trong xã-hội đã sinh ra có giai-cấp, đã có kẻ sang người hèn, kẻ giàu người nghèo, có điều vinh, có điều nhục, có điều sướng, có điều khổ, thì lòng người đã hư đi từ độ rồi; kẻ gặp thời gặp thế, được hiển vinh phú quí, lại có quyền-thế ở trong tay, kẻ giàu xa dâm-dật, lại ỷ thế-lực mà hà hiếp bóp nặn người khác; người cầu vinh hoa,ham phú quí, thì giở hết cái thói hót nịnh luồn cúi, lừa dối dảo điên, chỉ miễn cho đạt được cái mục-đích của mình thì thôi, chẳng kể gì lương-tâm, cũng chẳng biết thế nào là liêm-xỉ. Thế-gian càng mở-mang bao nhiêu, dân-trí càng mở-mang bao nhiêu, thì cái cách của loài người đối đãi với nhau, lại càng thêm tồi mạt đi bấy nhiêu. Những khi gặp được lúc trị-giáo xương minh, dư-luận chính đáng người ta còn biết kiêng sợ hổ thẹn, mà thôi hư nết xấu trong xã-hội, cũng có bớt đi được giảm ba phần. Nhưng than ôi! cái thì đại quí báu ấy, đã hiếm có mà lại rất ngắn, rồi phong tục lại cứ một ngày một hư đi, lòng người lại cứ một ngày một hèn đi. Những người có chút tính tự-trọng, có chút lòng trí xỉ, thì những việc xấu-xa của xã-hội như thế, mình không thể lừa dối lương-tâm của mình mà làm được đã đành, mà tai cũng không muốn nghe thấy, mắt cũng không muốn nhìn thấy, trí khôn cũng không muốn nghĩ đến bao giờ. Lại ở cái buổi chân lý chưa phát minh, nhân-quyền chưa xướng khởi, tư-tưởng của người ta hãy còn bó buộc, cái thế-lực chuyên đi xã-hội, tất phải nhờ cái quyền-binh của ông vua. Những người có tài học xuất sóc, có chí khí rộng xa hơn người, mà không gặp thời gặp vua, không được triều-đình tín dụng, không nắm được quyền-binh vào trong tay, thì cũng phải bó tay mà chịu, dương mắt mà nhìn, còn thi-thố vào đâu được nữa. Ấy vì thế mà cái lòng thương thời mẫn-thế phải gác để một bên, rồi đem thân ra ngoại quốc, lấy non xanh nước biếc làm nhà, lấy gió mát trăng trong làm bạn, mượn cái thú vui điền-dạm của tạo-hóa, để nuôi lấy cái lòng cao khiết của mình. Những bực người ấy tuy miệng nói chán đời, mà bụng vẫn thương đời, tuy không làm được việc gì hiển-hách ở đời, mà cái lòng thanh khiết, cái trí cao-thượng, thật cũng đủ khiến những phường buôn xu danh lợi, trông thấy mà gương mặt thẹn lòng, phong-hóa trong xã-hội, cũng nhờ đó mà phù thực được đôi chút, thì bực người yếm-thế ấy đối với đời không phải là không có chút bổ ích. Các bực hiền-triết đời xưa, vẫn thường lấy sự ẩn-dật làm cao, cũng không phải là quá vậy.

Đến bây giờ thì chân-lý đã phát minh, nhân-quyền đã hưng thịnh, người ta không ai một mình sống ở trong xã-hội được, thì phải mắc nợ lẫn nhau, không cứ người có chức-vụ hay là người không có chức-vụ, đã chiếm một phần ở trong xã-hội, thì phải chiếu theo địa-vị mình mà đóng góp một phần với xã-hội. Nước là nước của dân, cuộc trị loạn hưng suy, người nào cũng có trách-nhiệm, nếu chỉ biết sạch thân mình, yên thân mình, mà việc đời thì chớp mắt bỏ qua, thế là thiếu cái bổn phận của mình đối với nước với dân, tức là vô nghĩa với xã-hội mà không giá. Chớ không phải như thời trước, tư-tưởng còn sai lầm, cho rằng chính-trị ở trong nước là việc riêng của một nhà vua, nhân dân trong nước là tôi tớ riêng của một họ, việc đời đã có người ăn thịt phải lo, không biết đến mình, không dùng đến mình, thì mình phải áo mà đi, không còn phải bận bịu gì nữa. Người yếm-thế ở đời xưa tuy không làm được điều lợi ích to cho nhân quần, mà cũng không có điều gì thiệt hại cho xã-hội, người yếm-thế ở đời nay, thì là nhãng bỏ cái trách-nhiệm làm quốc-dân, không những là khó gì có công với nhân-quần, mà lại đắc tội với xã-hội nữa.

Có người nói: « Những người cao-khiết không phải là sinh ra mà đã có cái dụng chân đời ngay, mà cũng không phải là vì tính lười biếng không làm nổi việc đời mà mới chán đời đâu. Chỉ tại thói đời hỗn-trọc, như dòng nước chảy xuôi, mình không phải là vô tình với đời, mà một cột không ngăn nổi dòng sông, cực chẳng đã phải sinh ra chán. Vì như ở trong một nhà, người nào quẩy rồi chỗ này, người kia bẩy bầu chỗ kia, sức một người thu xếp đã không nổi, mà lấy lời ngay khuyên bảo lại không ai nghe, chỉ có một cách rảnh thân, là bỏ nhà chẹy cho xa, rồi cố làm những không nghĩ đến nữa. Vậy những người chán đời là có tội, thì những người làm cho đời đáng chán lại còn đáng trách hơn ». Phải, đã đành rằng thế, nhưng lại phải biết rằng ở cái thế-giới nhân-quyền này, ai cũng phải có một phần trách-nhiệm, nếu ai cũng lo hết bổn phận của mình, thì cuộc trị-loạn an nguy ở trong nước, mới mong có lúc chuyển vần : nếu người đời có chí cao-khiết chỉ mong rảnh lấy thân mình, thì cuộc đời còn biết đến đâu là cùng cực. Những người quẩy rồi bẩy bầu ở trong nhà, đã đành [illegible] những người làm thinh mặc kệ không gia công thu xếp cái nhà của mình ở, có được gọi là vô tội mà? Nhất là ở nước Nam mình bây giờ đương bắt đầu vào cái thời-kỳ tiến-hóa, đương phải trông cậy vào người trong nước ai cũng đỡ vào một tay, ghé vào một vai, thì hai tiếng yếm-thế không ai nên nói ra mồm, cứng có bảo cái thân ngoại-vật là tiêu-diêu đời mà việc vũ trụ mặc người ta gánh vác được vậy.

H. T. B.

Việc Thế-giới

(ĐIỆN TÍN)

Ngày 9 Mars 1926

Việc lập tòa nội-các mới ở nước Pháp

M. Doumergue tiếp hai ông nghị trưởng thứ dân nghị-viện, và nguyên-lão nghị-viện, hai ông ban trưởng hai hội-đồng tài-chánh, các ông lãnh-tụ các chính đoàn. Các ông đều nói cái thế-lực của ông Briand vẫn nguyên không hề sụt suyễn.

Các ông nguyên-lão nghị viện, và thứ-dân nghị-viện về đảng xã-hội muốn triệu tập các chánh-đoàn về là đảng liên hiệp đoàn để lập nội-nghị.

Báo sáng M. Doumergue có hỏi ý-kiến các nhà chánh-trị. Trong khi ấy, M. Briand và M. Raoul Péret có bàn bạc với nhau hồi lâu.

M. Doumergue có cho triệu M Herriot đến, thì M Herriot không nhận lời, và có tiến cử M. Briand, M Herriot có tuyên-ngôn rằng M. Briand phải tự lại đi dự hội-đồng Genève, người đại-biểu nước Pháp lại được là vị tổng lý tòa nội-các, thì còn gì bằng nữa.

Chánh đoàn xã-hội sắp tiến quyết nghị một khoản tỏ ý tín-nhiệm quan tổng-thống trong việc kén chọn người lập tòa nội-các mới, và định dùng một cái thái-độ cần trọng cho khỏi tổn thiệt đến sự ích lợi của nước Pháp và dân chánh-phủ, khoản ấy được đa số hội-đồng đều ưng chuẩn.

Tại hội Vạn-quốc

Ngày hôm qua hội Vạn-quốc đã bàn lại hội-đồng trị-sự.

Trong ấy những vị sau này :

Phó hội-trưởng : MM. Salaloja (Ý) 45 vé; tử-tước Ishii (Nhật) 42 vé; James Allen (Nouvelle Zélande) 34 vé; Caballero (Paraguay) 32 vé; Titulesco (Lỗ-mã-ni) 32 vé; Horales (République Dominicaine) 29 vé. 38 người bỏ vé là 47.

Đại hội-đồng có cử hai tiểu ban. Ban thứ nhất do M. Austin Chamberlain (Anh) chủ tọa, xét việc nước Đức xin vào hội Vạn-quốc. Ban thứ nhì do M. Loucheur (Pháp) chủ tọa xét các sở chi-thu. Ngày hôm 9 Mars các tiểu ban họp để làm việc.

Các hội-đồng coi về việc nước Áo, và nước Hung cũng có họp. Có các ông tổng lý viên của hội Vạn-quốc tại Vrienne và tại Budapest cũng đến dự hội-đồng. Họ đồng xét các việc quan hệ về sở chi-thu, và tài-chánh.

Việc nước Bảo

Đã làm án xử-tử tăng mặt 12 người có nhân trong một hội cách-mệnh. Quan nguyên thượng-thư Samko Boisselle được tha bổng án.

Việc nước Đức

Hội tại-sự của hội thuộc-địa ở nghị viện nước Đức có khuyên M. Stresemann xin cho nước Đức được vào hội-đồng của hội Vạn-quốc coi việc ủy-quyền quản trị từ nộc-địa.

Việc nước Bồ-đào-nha

Hạ phi-trong 23 [illegible] quyền hay khai hội tại Lisbonne đến Casablanca, cộng 2.000 kilomètres. Đi lúc 6 giờ 55, về lúc 17 giờ 20.

Chiến-sự ở Maroc

Quân Riffains thôi không bắn đại bác vào các đồn Tây ban-nha ở Banlmales.

Việc nước Nhật bản

Việc kháng các ông tinh tự đứng phản kháng tòa nội-các xảy ra ở nghị-viện mới đây, có quan-hệ mật-thiết với việc mua vàng để dùng trong khi đem quân đi Tây-bá-lợi-á. Vì việc mua vàng ấy, mà dư-luận chỉ-trích việc dùng tiền trong quỹ bí mật ở bộ chiến-tranh. Các ông nghị-viện yêu-cầu rằng tiền ấy tiêu dụng thế nào, phải công-bố cho mọi người biết.

Tướng Tanaka, tinh tự đảng Seiyata, và tướng Yamanashi, nguyên thượng thư bộ chiến-tranh, bị những kẻ thuộc-hạ kháng-cáo rằng dùng tiền một cách gian dối.

Quan ủy-viên thương-mại của chánh-phủ Xô-viết xin cho nhà ở của viên ấy ở Nhật-bản được hưởng cái đặc quyền của trụ-sở các nhà ngoại-giao. Chánh phủ Nhật-bản định không ưng việc ấy.

(*Indopacifi*)

Việc Trung-hoa

Ngày 6 Mars 1926

Việc phản đối tôn-giáo

Vì công sứ đoàn có lời tránh từ, nên ngày 23 février vừa rồi chính-phủ Bắc-kinh có hạ lệnh cho quân quan các tỉnh phải cấm chỉ nhà dân không được vận động phản đối tôn giáo. Được lệnh ấy có nói rằng : cử lợi, Đạo. Bởi ba giáo ấy nước nào cũng phàng đã mấy nghìn năm nay, còn Thiên chúa giáo và Cơ-đốc giáo truyền bá ở trong nước ngày nay, là vì có ích cho nước mà giúp nên bộ; và chẳng tin ngưỡng tự do, là cái quyền lợi của dân quyền cho nhân dân được hưởng, vậy nay trong nước lại thi nhau vận động phản đối thì thực là trái lẽ, vậy các trưởng quan tổng-thống trong việc kén chọn người lập tòa nội-các mới, và định dùng một cái thái-độ cần trọng cho khỏi tổn thiệt đến sự ích lợi của nước Pháp và dân chánh-phủ, khoản ấy được đa số hội-đồng đều ưng chuẩn.

Tại hội Vạn-quốc

Ngày hôm qua hội Vạn-quốc đã bàn lại hội-đồng trị-sự.

Trong ấy những vị sau này :

Phó hội-trưởng : MM. Salaloja (Ý) 45 vé; tử-tước Ishii (Nhật) 42 vé; James Allen (Nouvelle Zélande) 34 vé; Caballero (Paraguay) 32 vé; Titulesco (Lỗ-mã-ni) 32 vé; Horales (République Dominicaine) 29 vé. 38 người bỏ vé là 47.

Đại hội-đồng có cử hai tiểu ban. Ban thứ nhất do M. Austin Chamberlain (Anh) chủ tọa, xét việc nước Đức xin vào hội Vạn-quốc. Ban thứ nhì do M. Loucheur (Pháp) chủ tọa xét các sở chi-thu. Ngày hôm 9 Mars các tiểu ban họp để làm việc.

Các hội-đồng coi về việc nước Áo, và nước Hung cũng có họp. Có các ông tổng lý viên của hội Vạn-quốc tại Vrienne và tại Budapest cũng đến dự hội-đồng. Họ đồng xét các việc quan hệ về sở chi-thu, và tài-chánh.

Việc nước Bảo

Đã làm án xử-tử tăng mặt 12 người có nhân trong một hội cách-mệnh. Quan nguyên thượng-thư Samko Boisselle được tha bổng án.

Việc nước Đức

Hội tại-sự của hội thuộc-địa ở nghị viện nước Đức có khuyên M. Stresemann xin cho nước Đức được vào hội-đồng của hội Vạn-quốc coi việc ủy-quyền quản trị từ nộc-địa.

Việc nước Bồ-đào-nha

Hạ phi-trong 23 [illegible] quyền hay khai hội tại Lisbonne đến Casablanca, cộng 2.000 kilomètres. Đi lúc 6 giờ 55, về lúc 17 giờ 20.

Chiến-sự ở Maroc

Quân Riffains thôi không bắn đại bác vào các đồn Tây ban-nha ở Banlmales.

Việc nước Nhật bản

Việc kháng các ông tinh tự đứng phản kháng tòa nội-các xảy ra ở nghị-viện mới đây, có quan-hệ mật-thiết với việc mua vàng để dùng trong khi đem quân đi Tây-bá-lợi-á. Vì việc mua vàng ấy, mà dư-luận chỉ-trích việc dùng tiền trong quỹ bí mật ở bộ chiến-tranh. Các ông nghị-viện yêu-cầu rằng tiền ấy tiêu dụng thế nào, phải công-bố cho mọi người biết.

Tướng Tanaka, tinh tự đảng Seiyata, và tướng Yamanashi, nguyên thượng thư bộ chiến-tranh, bị những kẻ thuộc-hạ kháng-cáo rằng dùng tiền một cách gian dối.

Quan ủy-viên thương-mại của chánh-phủ Xô-viết xin cho nhà ở của viên ấy ở Nhật-bản được hưởng cái đặc quyền của trụ-sở các nhà ngoại-giao. Chánh phủ Nhật-bản định không ưng việc ấy.

(*Indopacifi*)

Việc Trung-hoa

Ngày 6 Mars 1926

Việc phản đối tôn-giáo

Vì công sứ đoàn có lời tránh từ, nên ngày 23 février vừa rồi chính-phủ Bắc-kinh có hạ lệnh cho quân quan các tỉnh phải cấm chỉ nhà dân không được vận động phản đối tôn giáo. Được lệnh ấy có nói rằng : cử lợi, Đạo. Bởi ba giáo ấy nước nào cũng phàng đã mấy nghìn năm nay, còn Thiên chúa giáo và Cơ-đốc giáo truyền bá ở trong nước ngày nay, là vì có ích cho nước mà giúp nên bộ; và chẳng tin ngưỡng tự do, là cái quyền lợi của dân quyền cho nhân dân được hưởng, vậy nay trong nước lại thi nhau vận động phản đối thì thực là trái lẽ, vậy các trưởng quan tổng-thống trong việc kén chọn người lập tòa nội-các mới, và định dùng một cái thái-độ cần trọng cho khỏi tổn thiệt đến sự ích lợi của nước Pháp và dân chánh-phủ, khoản ấy được đa số hội-đồng đều ưng chuẩn.

Phong trào bãi công ở Quảng-châu

Vì phong trào bãi công ở Quảng-châu vẫn chưa được yên được, nên Uông-tinh-Vệ đã tuyên ngôn rằng chánh phủ Quảng-đông phải ra sức mà bài trừ, chớ không ngồi yên được nữa, nếu để quá thì hại cho đường bang giao.

Dân số nước Tàu hiện có bao nhiêu

Cứ như biên điều-tra của bưu cục thì dân số nước Tàu chưa kể binh mới ngoại phiên là Mông-cổ, Tây-tạng và Thanh-hải thì dân số của tỉnh nội địa tổng cộng là 436.094.938 người.

(*Dịch báo Tàu*)

MỘT CÁI BI-KỊCH VỀ LUẬT CẤM SÚC THUỐC Ở NƯỚC THỔ

Một cái tục đã truyền đã lâu, một lúc muốn sửa đổi đi, không phải là dễ, đại khái như cái tục súc thuốc ở nước Thổ-nhĩ-kỳ vậy. Người ta kể chuyện mới đây vì việc thi hành cái luật cấm súc-thuốc mà xảy ra một cái bi-kịch rất là gớm ghê. Số là một phủ-đường nước ấy có ba mươi sáu vợ, đến khi nhà nước ban lệnh cấm súc-thuốc, trong ba mươi sáu người vợ ấy, người nào phủ ông cũng tiếc cũng thương cả, nào, sau cái kỳ hạn định trong luật gần đến nơi, phủ ông bèn đặt một đại tiệc cùng ba mươi sáu vợ hội họp một lần cuối cùng, mà cơm rượu đều có pha thuốc độc rất mạnh. Tiệc vừa xong, thì phủ ông với ba mươi sáu vợ ấy cùng nhau đoàn tụ trong một giấc ngủ nghìn năm.

Giải đáp những điều pháp-luật

LỜI HỎI. — Nhờ ngài làm ơn chỉ bảo cho tôi việc sau này :

Thầy tôi lúc còn sống có cho riêng mẹ tôi là vợ bé mươi mẫu ruộng. Khi mẹ già tôi mất đi thì các anh chị tôi (con mẹ già tôi) không những chia tiền sản của mẹ già tôi để lại, mà lại đòi chia cả phần ruộng riêng của mẹ tôi nữa. Vậy những ruộng của riêng mẹ tôi, mẹ có phải đem trả cho các con không ?

LỜI ĐÁP. — Vợ bé có quyền được tài-sản riêng, vậy phần ruộng của chồng cho hai chồng còn, là tài sản riêng của vợ bé cả, không phải kể vào cái số đem chia, mà vợ cả cũng không được hưởng dụng.

Khuông bé mất thì chỉ các con người vợ bé được hưởng phần ruộng ấy mà thôi.

Ph. h-L.

LÝ-HOÀN-DỤNG NƯỚC TRIỀU-TIÊN CHẾT

Lý hoàn-Dụng là người thế nào ở nước Triều-tiên? tức là một viên thừa tướng cũ của nước ấy đã xướng nghị và thực-hành cái chính-sách đem nước Triều-tiên hợp tính vào nước Nhật đó. Vì vậy đối với Nhật thì Lý có công to, nên hoàng-đế Nhật phong cho làm tước và cử làm chức phó-nghị-trưởng trong viện khu-mật phủ Tổng-quyền Nhật ở Triều-tiên. Từ đó đến nay đã 18 năm, Lý cứ được giữ cái chức-trọng yếu ấy và người Nhật cậy làm một người tin-nhiệm về cái chính-sách của Nhật ở Triều-tiên. Ngày 11 février vừa rồi Lý đã bị bệnh chết ở Hán thành. Năm nay vừa 69 tuổi.

Nhưng vì phần dân Triều-tiên thì đối với Lý-hoàn-Dụng phần nhiều đều có lòng căm thù cả, trừ phái về đảng Lý là phái « Toàn Nhật » ra, còn thì đều căm giận Lý là bán nước để cầu vinh, nên chỉ chực mưu hại Lý, có một lần Lý-tại-Minh đón đường bắn thích nhưng Lý hoàn-Dụng chỉ bị thương xoàng mà thôi không việc gì cả. Từ đó vua Nhật lại đem lòng tin yêu Lý lắm. Mới đây nghe tin Lý chết, có cử chuyến-sứ sang Triều-tiên để tế và hộ tang, gia phong cho đại-huân vị và một cái mũ đay hoa của để tỏ lòng nhớ tiếc và đền công. Lại cho con gái là Lý-bính-Cát được tập tước nam.

Lý chết đi, dư luận Triều-tiên phần nhiều đều lấy làm thống-khoái cả. Nhưng dư-luận Nhật thì lại đều ra lời tán-dương. Tờ Vạn-triều báo ở Tokio có nói Lý là một bậc đại-nhân vật về việc Triều-Nhật hợp tính, ai cũng biết cả. Lý thực là người quyết-đoán, nghĩ đến đại thể của hai nước, bàn bỏ cả cái ý kiến của người nước mà

Vấn-đề giáo-dục

Thư gởi cho bạn cũng làm giáo-học

Quý-Hữu,

Nghe mấy chữ thương-lưu-tầng-nhơn vật ! sao nó êm tai mà dễ nghe thế. Anh em mình không đến nỗi dở-dang mà nằm ngoài vòng mấy chữ ấy !

Đỗ được bằng Thành-chung Pháp-Việt, bỏ công người năm đèn sách, cũng để vinh vang làm rồi. Như bạn ta ngày nay cũng rõ ràng một tay Pháp-Việt nhiều tài ! Pháp học thông qua mấy bài học lọ, thuở nay tổ-quốc chưa từng học đến ; Việt học thông qua mấy sản chỉ bỏ đi gặt, xem rồi mấy bộ tân-thư. Thì sao cho chánh-phủ không trọng dụng đến mình ! Đường công danh mở rộng thênh thênh, hội phồ-thông mặc nức đua tài đấu sức. Nhưng lại nên biết rằng có phải chỉ như thế mà gọi được là một tân nhân vật đâu, để mang tiếng là một tân nhân vật thì đã chẳng làm nên công nghiệp tốt tài gì đời nữa, mà cũng miễn sao có bằng chữ được cô-nhơn trước lên xe cối trên cũng gặt gừ trong một cây, cày ấy dẫn không sanh ra kết quả, bông làm ra cũng tốn cho người qua đường đỡ nắng.

Mà cái cây ấy không phải là cái cây để trồng, trăm năm mới mong sự kết quả. Mà trước hết kết quả, thì phải hỏi bạn nhiều công nuôn-nấu mà vun cội, vén-nhờ.

Người trồng cây kia không phải là kẻ làm thầy giáo hay sao ? mà cây kia cũng phải kể học trò hay sao ? mà hoa quả ấy, cũng phải nước giếu dân mạn-mát hay sao ?

Anh em ta lấy thế là công là danh, cho nên quyền nhau vào nghiệp thầy giáo, mà không quản điều nặng sự lao lực lao tâm, nào thứ khuya chẳm vở, dậy sớm soạn bài ; lúc ở nhà không được an nghỉ, lúc đến trường không khỏi hao-hơi.

Phận sự của thầy giáo không phải là nhỏ, mà thật lớn lao vô cùng. Sách có câu : « Sư giả sở dĩ truyền nhơn thi ấy, chánh nhơn thi bất trung » nói rằng thầy để sửa cho người ấy đức nhơn của mình, đối với trung-chính.

Trách nhiệm của thầy giáo là khó khăn như thế, thì làm sao cho xứng đáng bổn phận của mình, đối với quốc gia xã-hội ?

Nhiều khi em nghĩ đến thế, thì hết nhiên nó ý lo sợ, vẫn biết mình có lòng nhiệt thành với sự giáo dục, mà không biết có đủ tài làm nổi việc giáo-dục không ! Cái tài đây không phải những là tài học, mà trong sự giáo-dục con trẻ, cần nhất là trau đồi đức-hạnh. Trẻ thơ thì chẳng khác gì cây trúc trồng cảnh, muốn uốn hình long hình phụng, tất phải có tay thợ giỏi. Cảnh đó là cảnh xã-hội, thợ giỏi đó là một nhà sư-phạm

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Do Võ Phi Hùng Cựu Hs Petrus Ký (67-74) Tặng Thành Chiếu Đăng cho "Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

vậy. Nhưng mọi việc mình thường có chỗ ý đến, để tâm mà quan sát lần lần, một ngày kia cũng có thể bắt điều lầm mà tránh, điều hay mà làm theo. Và chẳng nên giáo-dục con trẻ nước nhà là một việc khó nhất, vì học là học mới, mỗi mỗi đều theo cách giáo khoa của Thái-tây phần nhiều. Nhưng biết đâu giáo-khoa của một nước ngoài đều hợp theo tánh tình của dân nước mình. Trong ấy những có điều không được đúng, bước sa chân lầm-lỗi, thì mình phải lộc vấn minh khác nhau, tất phải có hai giáo-khoa khác nhau. Bên các nước Thái-tây, trai gái đi lại chuyện trò với nhau, cho thế là thường, nhưng giả thử ở bên mình ngày nay cũng tập theo thế ấy, thì sao cho khỏi phong tục suy-đồi. Và lại từ quy-quốc lâm quen với ta đến giờ, đem văn minh học-thuật của người mà dạy cho ta đến nay, thì cái thời bảo-hộ không phải đã mấy trăm năm cũ kỹ rồi, chẳng qua chỉ đi lại với nhau trong một buổi bốn năm mươi năm đây thôi. Mới rồi là mấy thế kỷ, nhưng chỉ độ mươi năm mới đây, người Pháp với người Nam mới hiểu ý nhau, mới dùng nhau bàn bạc những vấn đề ích lợi.

Hai bên có bụng hỗ nghi nhau trong buổi đầu khó gặp cũng khó khăn; thì sao có mong cậu-kể nhau được... [illegible] trong các bài giáo-khoa, thường em thấy các quan giáo quy quốc phần nhiều răng trẻ con nước ta thường học mà không hay biết quan sát, và lại hay học thuộc lòng, đọc bài như sáo học nói. Phàn nàn như thế đúng thật, mà tránh như thế thì là cơm lắm. Điều đó e anh cũng thường nghĩ đến.

Em chỉ nước ao làm sao ở nước ta bây giờ trong hàng các giáo-viên mình nên chung nhau mỗi người mỗi tay mà lập lên một tờ tạp-chí về giáo khoa (revue pédagogique) bằng quốc văn, để cho các bạn đồng sự rộng đường ngôn luận, suy xét về những văn-đề giáo dục. Người nước nhà mà bàn chuyện nước nhà, thì có lẽ xác đáng hơn người ngoại quốc vậy. Và lại bây giờ có các giáo viên đi học qua trường Cao-đẳng sư-phạm, cũng đã biết được ít nhiều phương-pháp giáo dục, lấy đó mà quan sát cho rộng thêm, lấy đó mà đo lường thế nào là hợp với tánh tình người nước ta, thế nào là không hợp, lấy đó mà châm chế thêm, thì mong gì ngày sau con trẻ mình học không mau tiến-bộ mà khỏi tốn nhiều công.

Sự học của dân Việt-Nam thật là khốn khổ! Ngày xưa hơn mười mấy thế-hệ phải học chữ Hán, thì cho đỗ được ông cũng ông nghè thật là ở đài lưng tốn vải! Đến bây giờ lại phải học chữ Pháp, học cho nói được nói, viết được trăng trăng thì cũng ra mặt nhân-tài, đều có lòng muốn học cho thấm thấy cũng không được nữa. Người ta học chỉ cho biết mặt chữ, cho hiểu lý hiểu nghĩa, mà mình lại phải còn học cho nhớ cả âm cả vận, học có mà nghe không. Công người học mất năm mười mình phải đến bốn năm. Mong sao có một ngày kia tự tế có những ông tử ông nghè thì bằng lối quốc-văn, mà lấy chữ Hán chữ Pháp làm tiếng phụ cũng như bây giờ ở các trường Trung học Pháp dùng chữ Anh chữ Đức vậy.

Từ ngày em ra dạy học thêm thoát đã đặng hơn một năm lão tôn hao mòn, nhưng vẫn đặng thỉnh chỉ vì chỉ thấy học-trò đến ham học mà em chỉ thấy vui lòng. Em xin hỏi anh, lúc đông vui lòng, thì người anh ra sao? Chắc anh phải tha tôi, muốn cầm roi vọt nó cho nó hết lười biếng. Lúc đầu em cũng thế, mỗi khi học-trò nào lười biếng thì em nổi trận lôi đình, la hét đánh đập. Em cũng biết hình phạt như thế đã không hay mà hại nhiều. Tưởng làm như thế là sửa tánh nó, không hay lại làm cho nó sinh ám chướng thêm, quen với đòn, cần gì thấy đòi mà sợ. Và chúng nó giống mình không công cối, hoặc có lẽ làm lớn lại chuyện quyền áp chế, cũng bỏ tại trong gia tộc mình thường lúc nào cũng lấy roi vọt là mình phải, thành thử người mình như nhược yếu vậy, lâu làm nhỏ thì khác gì bộ máy xoay trở ngã nào cũng tây người cầm máy, lâu làm lớn lại ra cái hiếp chế.

Nhưng thường với con trẻ, không có hình phạt thì sao mà dạy cho đặng. Thế thì phải làm thế nào?

Em tưởng chi phần nhà phụ mẫu học-trò, thường lo con đến trường là phó thác cho trường cả, không còn gì là trông nom đến sự học của con ở trường mà thôi, Vì lối học ngày nay không phải lối học cụm đâu lại mà lo như ấm-mong ngày xưa đâu ».

Thế thì con nít về nhà cần phải học bài, xem sách. Tự mà chúng nó thả hồ chơi tha hồ ngoài. Lão đến trường bài không thuộc, một con vẹo nó vẫn ăn nh thường.

Cho nên em mới nghĩ đặng một cách, đem ra thi hành trong trường năm ấy, thấy nhiều sự kết quả rất tốt. Số là em bắt mỗi người học trò phải có một quyển sổ riêng, gọi là quyển « Sách nhật-ký » (?) (Cahier quotidien). Trong quyển vở ấy em có bắt nhiều điều cần, như là: Ngày tháng năm nào, em đến có phó việc quyển ấy. Cuối tuần lễ em bắt học trò phải trình quyển ấy lên cho mình mà xem rồi lấy chữ ký vào đó. Làm như thế con rất vì sợ roi đòn mà phải lo học, mà mình tránh khỏi sự hình phạt bằng roi vọt, lại tránh khỏi trẻ con đi lười biếng, đỡ lỗi cho mình là không ra bài, không dạy.

Còn về đường luân-lý lại là một cách khuyên khích cho trẻ làm điều ra lẽ. Mới hôm kia đây, lớp học em có một trò được một tờ giấy bạc một đồng ở nhà trường, nó đem lại giao cho em em thấy nó thật-thà, đem đi khoe bà con cùng cho lớp biết, và tỏ người mẹ mà trẻ lại. Xong rồi em phê vào quyển «Sách Nhật-ký» của nó mấy lời tán-tụng cái lòng quý hóa của con trẻ. Từ đó đến giờ hay nhiều học-trò của em bắt kỳ khi nào lượm đặng vật gì đều đưa tôi lên nộp cho em cả, mà ra đáng tôn hồ lắm. Có nhẽ mỗi khi ai đánh mất vật gì đến đến lớp hỏi em mà kiếm. Một năm trong trường, học trò em làm lắm việc rất hay. Mỗi lần đóng góp để mua mực, hoặc mua giấy, em thâu tiền không bao giờ em gọi tên, thế mà bao giờ thâu cũng đủ.

Cho biết cái « Nhơn chi sơ tánh bổn thiện » là đáng tỏ cùng. Nhưng cái phần nào răng cầu ấy nằm với quyền Tam-tự kinh nhơn sơ bổn người không xé đến triết-lý trong câu ấy đặt như thế! Cho nên nói rằng dạy trẻ khó mà đó. Em trông với trẻ phần đông rách khuyến-khích hơn là thuyết lý với nó.

Hiện ở các trường Cao-đẳng, Cao-đẳng-tiểu-học đã có thường lệ thi bán-niên (Semestre) (on semestriel) song mà trường có gởi giấy (bulletin) về nhà. Nhưng làm thế đã là rắm quá. Đến lúc cha mẹ biết con mình học hành lười biếng trong nhà trường, bấy giờ không tài nào mà bắt nó học lại cho hiệp, vì bao nhiêu bài phát-biểu không trả giấy, đến khi lên lớp nhà khác, có chữa cũng khó thay.

Mong sao anh em trong giáo-giới đem chuyện nầy mà thi-hành ở các trường, thì em bảo con trẻ mau phát đạt lắm.

Bạn chí-giao của anh
Ưng-Tài
Giáo-học Huế.

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ	21 độ
13 giờ	21 độ

Giá thóc gạo :

Gạo hạng nhất, một tạ	11 $ 20
nhì,	10 80
ba,	9 50
Thóc hạng nhất	6 40
Bép ngô	6 40

Giá bạc. Kể từ ngày 11 Mars 1926, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 49 f. 89.

Thị giá quốc trái.

Ngày 8 Mars 1926

3 %.	vĩnh viễn	48 f. 50
5 %.	1915-1916	56 f. 50

Ngày 9 Mars 1926

3 %.	hoàn dần	65 f. 00
3 ½ %.	hoàn dần	»
5 %.	vĩnh viễn 1917	46 f. 60
4 %.	» 1918	46 f. 65
6 %.	» 1920	60 f. 50
5 %.	» 1920	74 f. 50
4 %.	1925	89 f. 95

Quan Toàn quyền đi Hạ long đã trở về. — Như trong số báo trước đã nói, quan Toàn-quyền và Varenne cùng nhân, lệnh-biệt cùng quan đại-tá Schée ra đáp tỉ quan Thủy quân Đô-đốc Baire tại chiến-hạm Jules Michelet và ra ngoại cảnh vịnh Hạ-long hôm trước, thì chiều hôm qua 10 mars đã trở về tới Hanoi.

Ngành các quan coi trị. — Có tin rằng M. Bonsaire, phó cai-trị, thay kỳ riêng của quan Thống-sứ, sẽ bổ đi làm chức phó Công sứ Hải-dương.

Tòa án đại-hình. — Hôm nay tòa án đại hình sẽ xử việc sau nầy :

Vào hồi tháng 3 và tháng 4 năm 19..5 ở xóm Tabu, thuộc tổng Mương-lâu (Sơn-la, bị hề giam ép đốt phá nhà cửa của dân cư sẽ thấy là 12 lần, tên hai tới đến 3 00 đồng bạc, mà lần nào ông châu sở tại cũng cho người đi đò thám, nhưng kì công bắt được đứa thủ phạm nào cả. Đến ngày tháng năm 1925 Hoàng-văn-Bun nhân bị kiện về việ vi cảnh, tự thú quan sở tại rằng chính nó trước đã đốt phá nhiều lần ở Tabu và giết ra nhiều người xui nó làm lại hàm ý như thế. Nhưng sau hỏi lại nhiều lần thì nó một mực thú là chỉ có một mình nó đốt nhà cửa ở xóm ấy mà thôi, chứ không có ai xui cả. Nó khai rằng nó là một đứa hằn công cầm ngu ở xóm ấy, vì nó bị những người xóm ấy ức hiếp nó đủ điều nó không cho nó ngủ, và bắt trong xóm có một đứa chết, thì cứ đổ cho nó ăn cắp, làm nó thua mất cả nhà nhờ vậy.

Tên Bun trước chưa can ăn bao giờ, nhưng nó là một đứa bất lương và là đứa nghiện hút.

Tòa xét xong tuyên án phạt tên Hoàng-văn-Bun 20 năm khổ sai và 20 năm biệt xứ.

Ngày mai tòa án Đại-hình xử đến việc 16 tên Hoàng-văn-Môn và Cà-văn-Tiêm cùng việc làm và lưu thông giấy bạc giả ở Hà-nam và việc Phạm-khắc-Luật, Nguyễn-đình-Thi và Lê-thị-Tâm cùng về việc làm và lưu thông giấy bạc giả ở tỉnh Thái-bình.

Cuộc sổ số trẻ con Tây lại nhất-định đến ngày 15 Avril sau thì mở.

Đứng nên quên một đồng bạc mà có thể được tới ba ngàn. 5590

Au CINÉMA TONKINOIS
13, Phố Hàng Quạt, Hanoi
CHƯƠNG-TRÌNH
Từ thứ tư 10 đến ngày thứ sáu 12 Mars 1926
THỜI SỰ PATHÉ
TRUYỆN NGƯỜI ĐÀ BÁN MẤT ÓC
Phiêu lưu tiểu-thuyết 14 hồi
Hồi thứ nhất, chia làm hai phần
MỘT TỪ HỢP - BÙNG KỲ DỊ
Hồi thứ hai, chia làm hai phần
SỰ TẬN-TÂM CỦA DONALD
Hồi thứ ba, chia làm hai phần
MỘT CÁI KIỆN THẦN KHÔNG
BA NGƯỜI CỔ - ĐÔNG
Phiêu-lưu hài-kịch. Hai phần
Thứ năm và chủ-nhật hồi 17 giờ 30 giảm giá 3.009

HIỆU BÁO-CHẾ :
CHASSAGNE
59, Rue Paul-Bert, Hanoi
Có bán đủ cả các thứ thuốc
MẪU HỎI QUYỂN MẪU HÀNG (CATALOGUE) Ở ĐÂY 3002

Việc lừa-đảo trong sự bán tem ở hội Hồng-thập-tự. — Vẫn có một người Tây dụng mưu lừa đảo trong sự bán tem của hội Hồng-thập-tự, phiên tòa Sơ-thẩm ngày hôm qua, 10 mars, tòa án Trùng-trị tây đã đem ra xét xử. Đầu đuôi việc ấy như sau nầy :

Nguyên một người Tây, tên là Joseph Valentin Dalmasso, 24 tuổi, bổ là người Ý, học-hành cũng chẳng có gì : cũng như các anh em bầu là Marius và Antoine làm nghề đi bán tem cho các hội, khiến ăn ở trong cũng phát tài. Người ta nói trong khoảng ba năm trước đây Joseph Valentin kiếm chác về nghề bán tem đã được một cái vốn tới hai mươi vạn (200.000) quan, gửi tại nhà ngân hàng Marseille. Như vậy thì đã biết cái nghề ấy hẳn làm phát thì thật!

Chuyến tàu « Chili » sang Bắc-kỳ ngày 14 janvier vừa rồi, Joseph Valentin Dalmasso sang tới Hà nội, trọ tại khách-sạn Coq-d'or.

Sớm hôm sau hắn bầu đến, bảo liền vào trình quan Thống-sứ cho gấy mà và có trình cả một bức thư của M. Jules Martin là đại-biểu của hội Hồng-thập-tự Pháp cho phép hắn thay quyền hội lấy đi bán các thứ tem lấy tiền giấy hội, trị giá mỗi cái 5 xu.

Trong các thứ tem đem bán thì có thứ tem của hội « Cứu-trợ các binh-sĩ bị thương », và hội « Bách chu niên Nữ-phái-Luân » cho bán để gấp vào hội Hồng-thập-tự. Cứ mỗi tập tem ấy 20 cái đem định giá có 5 fr thì Joseph Valentin Dalmasso đem bán thăng lấy 1 $ 00 mất. Trong một tờ giấy đầu tên, hắn bán như thế, tính ra đã được lãi riêng tới 6 000 f ; rồi, như vậy thì kiếm ăn thì thật Dalmasso khởi thủy bán tự ngày 25 janvier, nhưng chẳng may tới 53 janvier thì lộ chuyện, sở mật-thám bắt phải lại kham phòng tọc, thì quả nhiên bắt được một quyển sổ biên có 1,270 đồng bạc và số bán 1.270 tập tem, thật rõ ràng hắn bán mỗi tập tem 1 đồng.

Hiện có 5 người Pháp và 3 người Khách làm chứng rằng có tính mua đã mua giá như thế.

Tên trò chứng tà xong, hắn đến [illegible]

Tòa nhân nhàng ở bên Cao-mên. — Tòa nhân đã tạm tin cho quan Kiểm-sát Cao-miên, vụ gặt năm nay được 649.000 tấn thóc ; vụ năm trước thì chỉ được có 560.000 tấn thôi.

Dọa bắn. — M. Đào-thao-E. bán hàng chiếu ở 4 phố Mới lấy cáng dọa bắn anh là M. Đào-khoo-T. cứ gì một nhà thì nay M. V. rút đơn ra không thưa kiện nữa.

Tết hiệu BÁO CHÍ MONTÉS có bán :
CHLORATE DE POTASSE dùng làm pháo.
L'ALUN de CHROME dùng để nhuộm da.
ACIDE FLUORHYDRIQUE dùng để đánh thủy tinh.
CARBONATE D'AMMONIAQUE et VANILLINE dùng cho các hàng bánh và kẹo. 3001

Cuộc đánh số lấy đồ. — Tòa Đốc-lý Hà-nội có mở cuộc đánh số lấy đồ (Tombola) để quyên giúp cho trẻ Hanoi ở qui quốc. Tất cả có 50 lô được trúng giải, giá đáng là 16.000 f 00 Giá bán mỗi vé : 1 $ 00. Bắt đầu ngày 1er Mai này thì mở số. Có bán vé tại bản quán. Ở xa xin đính thêm tiền cước tới recommandé.

Từ hôm nay đến cuối tháng ba tây nầy các đồ giải thưởng lý lại tại Đốc-lý. Từ 1er Avril trở đi thì các đồ đó đem bày tại nhà Grands Magasins Réunis.

Hợp thiện Hội. — Mới đây có hai ông bà Đinh-văn-Hoạt, ông là người Bắc-kỳ, bà là người Nam-kỳ, ở Saigon có về Hanoi, có vào thăm nhà Hội quán và Phúc-trang hội Hợp-thiện.

Hai ông bà đã vui lòng đã cúng 50 đồng và ông xin nhập một chức viên-viên Hội-viên.

Ông nguyên quán ở làng Cao-bộ Vĩnh Hà-đông, vốn là nghiệp nho, vào hoạt bát ở Sài-gòn đã non 20 năm, đã lập ngoài quán ở trong Nam-kỳ, bây giờ là một nhà cự thương có danh giá ở Saigon.

Bà nội đã hoan nghênh ông Đinh-văn Hoạt là vinh-viên Hội-viên, nay gửi cảm ơn hai ông bà đã phát tâm thiện phát. Hợp-thiện là cảo

Cái nạn ổ-tô. — Ngày hôm mồng 10, có một cái xe ô-tô số A-V. T. của hãng ô-tô Avril đo M. Dược ở làm máy khi đi đến trước nhà số 38 ở đường Quan-Thánh thì đụng phải cái xe hàng số P. K. S — 963 đợi ở trước cửa, cái xe hàng bị đổ lật trên bờ hè người con là nó nằm là Nguyễn-văn-Tư ngồi ở chân xe thì bị ngã xuống đất người nhẹ xây, song rầy được ngay, còn một bàn bánh xe gãy.

Khi ô-tô đụng phải không được lưu ngay ở nơi đó để xin lấy biên bản cũng người của hãng 6-40 phạm vào điều luật ngày 17 Juillet 1916 (chạy trốn.)

Giải vào sở một thằng — Tên Phạm-văn-Biều, 23 tuổi, làm thợ đặt ấn chỉ quản ấn của Ủy là một người Tây ; tên Trịnh-v-Tư 23 tuổi, ở số 9 đường Sơn-tây bị kẻ-cả bắt tin 25 đồng của M. Đào-k'm-Thới ở phố Sinh-từ đều phải giải vào sở thẩm để xét hỏi.

CÁC QUÝ-KHÁCH !!!
Trong tuần lễ nầy :
Từ thứ tư 10 đến thứ ba 16 mars 1926
nên đến rạp
CINÉMA PALACE
Xem phim tuồng :
MONSIEUR BEAUCAIRE
RODOLPH VALENTINO
Cùng mời rõ theo — Mà đi được toàn bộ, các quý-khách ngợi khen trong những lời chuyện :
LE CHOIX ET LES AVEUX SANGLANTES
Quý vị rõ rồi ở tại bản rạp

« Tả chẳng cần phải đến những người, mà có quyền cao, chức trọng, danh-giá, sinh đẹp, mới là người mà ta đáng yêu-mến ».
« Người ta cần thương, đức hạnh, thực thà, mà có lòng yêu tổ, tại, giá đáng là thứ người mà ta đáng yêu mến lắm ».
Ấy là những câu chuyện của một vị có ý chúa nói với một quan quận công, muốn gả người trâm năm.
MONSIEUR BEAUCAIRE là một tích chuyện rất hay — đáo hép đông — Mà nàng y-phục rất đẹp — Bài tri rất công phu.
3.008

Số 51

Nam-Tống Phi-Long

NGUYỄN-BỬU, một kiếm thuật

Triệu đình-ngọc nói:

— Tôi khi tôi chàng *Triệu* công-tử tương hiệp, theo làm bộ hạ quan trấn-thủ ở U châu, tên gọi Lân-thủ-ấn. Vì tôi có chút công đánh được quân *Khiết-đan*, quan *triệu thủ-ấn* mới cho tôi làm *thống-quản* tại *Hắc châu* này. Tôi vẫn muốn đó là xem tin tức *Triệu* công-tử ở đâu để sai người đi đón, không ngờ lòng trời giun giải, may được gặp đây, thật tôi lấy làm mừng nguyện vậy.

Triệu-khuông-dận nghe nói xét ra họ với vẻ. *Triệu ấn* lại nói với *Triệu-khuông-dận* rằng:

— Bác đại-huynh chớm đến thì có lẽ tôi đã mời đây thật mới rồi.

Triệu đình-ngọc cười mà hỏi rằng:

— Ông này là người ở đâu?

Triệu khuông-dận thuật rõ đầu đuôi lại-lịch cho nghe. Là nói đến việc đánh chiếm *Thọ-xuân* hồng *Triệu đình-ngọc* nói:

— Hồng đến chuyện nhỏ mọn thôi, đến công-tử đánh chiếm mấy mươi châu, tôi cũng không đáng tiếc,

Triệu-đình-ngọc mời *Triệu khuông-dận* và *Trịnh-ân* ở tại trong phủ *Giang*, ngày nào cũng dọn rượu để khoản đãi. Bà người cùng nhau trò-chuyện, vân vân [illegible] thêm nồng-nàn.

Bỗng nghe báo tên quản lên ngôi không đến, có bưu chỉ đại xã thứ c-lục, bèn cho mời vào trong nghe không hết. *Triệu đình-ngọc* nghe được tin ấy, liền vào bàn với *Triệu-khuông-dận*.

Triệu đình-ngọc nói:

— Ngày nay tuy ta đánh đã có chỉ ấn xét tôi công-tử về triều, chẳng còn lo-ngại chi nữa.

Triệu-khuông-dận mừng rỡ, không biết bà nào cho xiết, song *Trịnh-ân* còn ngờ đến lời-ích lợi, qua ngày tâm sự, cho nên *Triệu đình-ngọc* đã tường rằng sau lợng vàng, và tiễn đưa hai người ra khỏi địa giới *Hắc-châu*.

HỒI THỨ XXI

Lại nói chuyện *Triệu khuông-dận* với *Trịnh-ân* hai người lần-lượt đường tuổi về *Biện-kinh*. Khi tới *Biện-kinh*, *Triệu khuông-dận* bèn *Trịnh-ân* [illegible] [illegible] [illegible]

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chú Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

ĐỒNG-HỒ
ĐEO TAY
BỌC VÀNG
Máy mỏ neo,
15 chân kính,
Mặt vỏ kim
có chất dạ quang
BẢO-HÀNH 20 NĂM
Giá..... 11 $ 50
BÁN tại hiệu :
A. PERROUD (Nhà xanh)
54, Phố Paul Bert, — HANOI
3011

NHÀ BÁ-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÁO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi
Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc :
ABLENNOL
là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.
Chế toàn bằng chất Santalol chất Salol và chất Urotropine
3001 Giá 1$30 một hộp

ĐÁNH RƠI
Hồi 11 giờ sáng hôm 20 Février 1926 tôi đánh rơi một quyển chèque và các giấy biên-lai của Banque de l'Indochine trong khi đi đường.
Vậy ông bà nào bắt được làm ơn báo cho tôi biết để tôi lại xin chuộc và cảm ơn.
Nay kính cáo,
ĐỨC-LONG
90, Phố Mã-mây

NHÀ BA-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÁO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi
Những người xanh bủng, huyết kém, nhất là con gái, những người đau mới khỏi, những người bị ngã nước mới khỏi nên dùng thuốc :
Peptonate de fer MONTÈS
Trước mỗi bữa cơm chính uống mấy dọt.
Giá tiền 0$90 3001

Dépuratif Ribal
Thuốc lọc huyết và tiêu độc
Thuốc này rất hiệu, rất có tiếng, nên thành ra một thứ thuốc rất quý. Dùng trị bệnh ngoài da rất hiệu.
Giá tiền : 1$60
Pommade Ribal
Làm cho đỡ đau, trừ trùng-độc, làm cho lên da, dùng để trị các bệnh lở, và các bệnh ngoài da. Thuốc ấy dùng phụ vào với thuốc Dépuratif Ribal.
Giá tiền : 0$60
BÁN TẠI HIỆU BÁO-CHẾ
L. BLANC
51, phố Paul-Bert, Hanoi
3010

NHÀ BÁ-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÁO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi
Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh cảm.
Mắc bệnh cảm, thường sẽ bị nhức đầu, đau ê khớp xương.
Muốn trị bệnh cảm, chỉ có một thứ thuốc, là :
Cachets du Docteur Raseol
0$60 một ống sáu cachets
3002

Chữa lại giấy khai sinh. — Theo lệnh quan Biện-lý sẽ mật-thám đã cho xét về việc Thâm-v-Trinh xin chữa lại giấy khai sinh.

Ai cần người làm ? - Đêm hôm qua linh mật-thám đi lẫn bắt được ba đứa không có giấy cần cước không có nghề nghiệp, không có cha ở giải về để xét cần cước.

Bị cắn. - Ngày 6 mars vừa rồi, hồi 2 giờ một khắc, một cụ bé con tên là Đỗ-văn-Chân, 7 tuổi, nhà ở số 3, đường 93, đi ra đường, bị con chó của nhà số 2, phố Bourrin chạy ra cắn phải bông bên trái. Chủ có chó đã bị phạt và đã ký ý cho chó ở đến khám nghiệm tại nhà thương.

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Cuộc đi xe đạp vòng quanh thế giới. — M. Thorcelle'di, là người Đan-mạch hiện đương đi xe đạp vòng quanh thế giới, mà bữa trước trong báo đã đăng rằng tới Hanoi thì chiều hôm ấy đi xuống tới thành-phố Hải-phong ta.

Lời cảm ơn. - Xin cảm tạ các ông các bà cùng thân-bằng, cố-hữu có lòng thương tiễn đến thăm, gửi giấy chia buồn, đem các vòng hoa đến phúng và đi đưa đám :

Ông DOIRISSE

tạ thế ngày 2 Mars 1926 vừa rồi tại phố Candiot, vậy có mấy lời đăng lên báo-chương để thay mặt gia quyến cảm tạ lòng cảm tạ các ông các bà.

Trong khi tang-gia nhiều người thăm viếng, có sự gì sơ-suất xin miễn trách đi cho.

Phương-tị Tiểu tức Mme Chánh cảm tạ.

HÀ-ĐÔNG

Xác con nhà ai thế ? — Hồi 10 giờ 45 ngày 7 mars vừa rồi, người ta thấy một cái xác đứa bé con gái chừng 2 tuổi, không biết là con nhà nào, mình có quấn một mảnh chăn sắc sám và một khúc vải trắng chừng 5 thước tây, bỏ ở trong cái hố tại chỗ nghĩa-địa Bạch-mai.

Khám trong mình đứa bé ấy không thấy có thương tích gì cả. Vậy đã trình quan Sứ và ông thầy thuốc bản tỉnh, rồi cho đem về nhà xác. Hiện còn đương cho đò xét xem đứa bé ấy là con nhà ai và vì sao mà chết đem bỏ đấy.

BẮC-NINH

Một ông lão 70 tuổi thắt cổ tự tử. — Hồi 6 giờ sáng mồng tám mars vừa rồi, có một ông lão tên là Lương-văn-Mỹ, chừng 70 tuổi, thắt cổ tự tử tại nội cái nhà kia không có cửa ngõ chi cả. Khám trong mình không thấy thương tích gì, chỉ có ở cổ, suốt vòng quanh sang sau gáy, có cái vết thừng lằn vào rất sâu, thì ra ông lão dùng thừng buộc vào cổ treo lên xà nhà mà tự tử. Người ta nói ông lão này vì gặp cảnh già mà nghèo khổ quá, nên mới quyết chí quyên sinh đi cho rồi. Tội nghiệp ! Nghe nói ông lão có một người con làm thợ đâu ở dưới Hải-phòng.

PHÚ-THỌ

Ấu trí-viện. — Số báo trước đã nói về việc dương lập ra ở chùa Phú-thọ một chỗ để tạm làm Ấu-trí-viện thì đã bắt đầu mở cửa chùa (cửa sau) sáng 25 tháng giêng ta cho những nhà nghèo khổ trong thành phố đem con lại mà gửi rồi. Hôm ấy vừa con gái con gái gửi được là 11 đứa. Người đứng coi nom con trẻ quán ở Phú-thọ, góa chồng, là con người lý-trưởng cựu, biết chữ người khỏe mạnh nhanh nhẹn, chưa con ẩn lẫn nào. Vạn sự khởi đầu nan, lương ít công việc coi nom con trẻ cho người không phải là dễ đâu, mà người trông coi con trẻ ấy chẳng ngại những miệng đông dài kia cười nhạo phải đẩy tớ lũ trẻ kia, thật là lắm lắm. Cái chùa này bằng ghạch, ở cạnh sông, cạnh nhà đoan sửa chữa trông ra đường cái hờ sông đi vào có một sân đến chùa, rồi hai bên có nhà chạy dài nối với cái nhà ngang, lại có một cái nhà phụ đằng sau chùa các sư ở, xung quanh xây tường, ngoài lại có đất nhà bỏ không. Dân làng Phú thọ cùng sư cụ chùa này được tin quan sẽ lập ra việc này, đều vui lòng lĩnh nhận ngay mà đã ra một gian chùa về bên trái trông ra nhà thương-chính, lại có một chỗ đất làm sân cho con trẻ chơi đùa và mở một cái cửa qua tường vào gian nhà ấy để trẻ con lấy chỗ ăn nằm. Dân làng đứng lên xin đường làm cái cửa, sẽ cắm phải đem nhà phu đến sửa sang cái sân bên ngoài.

Quan sứ đi gấp tiền cho ông cắm đứng mua ngay những đồ dùng cho con trẻ và đưa cho người giữ con trẻ hàng ngày một số tiền nhỏ, mua quà bánh hoặc nấu cơm cho con trẻ ăn trưa. Lại nghe đâu bà con thành phố thấy phúc đức như thế hay lắm đương giục nhau cho kim, chỉ, vải, sứ phòng, khăn mặt, chậu, chiếu, ghế, bàn, vại, chum, để chơi vân vân, mà chưa thấy ai đi quyên, chẳng rõ có đi quyên đâu, hay rồi có tiền phát cho con trẻ cái gì, thì cứ đem tiền ấy ra mà sắm mà cho.

VIỆC KINH-ĐÔ

Các quan chức trong đại-nội. — Nay đức Bảo-đại ngự giá Âu-học, thì các quan chức trong Đại-nội đều lại theo như dự chỉ sau này :

Nội-các phụng thượng dụ rằng :

« Nay trẫm kính vâng theo lời dụ « của đức tiên-đế lại sang Pháp đề « lâu học, cát việc điển lễ trong nước « đã ủy quan Nguyên-văn-Minh Phò « quang-bà Tôn-thất Khanh, nhưng « sung chức phụ-chính thân thần đại « biểu quốc nhơn mà phụng hành, « nhưng chiếu theo các công vụ trong « đại-nội nhiều lắm, quan phụ-chính « thân thần niên-kỷ đã cao, một mình « k ểm-cố khó bề chu-tất được, vậy « nay trước chuẩn quan Hiệp-tá đại « học sĩ, lĩnh Công-bộ thượng-thư « sung Cơ-mật đại thần Võ-khanh « sung làm Lưu-kinh đại thần.

« Thuộc về các việc điển lễ và các « thứ bẩm-tri của nhà nước, thì do « quan thân thần kiêm duyệt, còn ký « bái mọn bái chúng các sự vụ thần « phòng canh thủ các cung, điện, lâu, « các, thành, trì thảy đều do quan « Lưu-kinh đại thần kiêm-cố cả.

« Lại đem Công bộ Thâm-tri Ng- « Hiền chuyên sung quản đốc Thị-vệ « kiêm quản Thái-giám, còn thống- « chế Ng-hữu-Vĩnh thì sung quản lĩnh « Thị-vệ kiêm-quản-vệ thần binh, hai « viên ấy luận phiên tâu trực, phàm « nhứt thiết sự vụ gì cũng đều trình với « quan Lưu-kinh đại-thần, phụng « hành kiêm-cố sao cho được nghiêm- « mật sĩ linh tác, đặng khỏi phụ cái « chỉ-ý của trẫm đã ký thác cho, còn « tham-tri quản-lý thị-vệ Nguyễn- « hữu-Tỷ thì sung chức phó Đông-lý « việc công tác ở Ưng-lăng.

« viện Cơ-mật thượng dụ tòa Khâm « sứ để lục-knản, Khâm thử.

VIỆC TRUNG-KỲ

QUẢNG-BÌNH

Mông-thường huy-thương. — Nhơn dịp kỷ tiết lễ Vạn-thọ năm ngoái, Ưng-Bình ấn-sát và M. Trần-thanh-Tinh lãnh-binh đều mông thưởng ngũ hạng long-bội-tinh ; MM. Lê-qui-Bảo thông-phán, Phạm-Loan kinh-lịch (do nay hiện làm ở Nghệ-an), Trần-văn-Toán hậu-bổ đều được tam hạng kim-tiền.

TRẢ TIỀN BẰNG CON-NIÊM
(Payements en timbres-postes)

Nhiều ông gửi tiền trả bản-quán bằng con-niêm, sự ấy thiệt cho bản-quán lắm. Vậy có lời trình các ngài hay ra những tiền đổi chỗ ở, còn thì bản-quán không nhận tiền gửi trả bằng con-niêm cả.

BẢO TỒN CHỦNG LOẠI
Các nhà nhiệt-thành về cái vấn-đề bảo-tồn chủng-loại nên kíp mua quyển :
產育指南
SẢN DỤC CHỈ-NAM
của Y-sĩ Nguyễn-văn-Luyện. Sách ấy rất quan-hệ cho cái vấn đề bảo tồn chủng loại ngày nay. Dày 200 trang, chia làm ba phần : 1° Cách dỡ và trông nom cho người đẻ ; 2° Cách chăm nuôi trẻ con ; 3° Các chứng bệnh của trẻ con. Có bán ở tất cả các hiệu sách.
Hiệu Bảo-chế CHASSAGNE, 59, Rue Paul-Bert, Hanoi
CẦN NHÂN ĐẠI LÝ
Giá tiền 0$75. Ở xa gửi thêm cước phí 0$20
3002

Tin sau cùng.
Ngày 10 Mars
Tòn một-các mới nước Pháp
Điều-đình hết ba buổi chiều, đến 2 giờ sáng tòn một-các mới lập xong. Cũng giống như tòn một-các cũ, chỉ đổi có bốn quan thượng-thư : M. Laval nắm bộ tư-pháp, M. Malvy bộ nội-vụ, M. Raoul Péret bộ tài-chính, M. André Fallières ; tại bộ chiến-tranh, M. Oisola ; tại bộ hàng-không, M. Laurent-Eynac ; tại bộ thương-thuyền, M. Marc Rucs'an ; tại bộ các miền giải thoát, M. Paul Morel ; tại bộ học chuyên-môn, và thể dục, M. Bonzons ; tại bộ tổng ủy-viên về việc nhà ở, M Loucheur.
Về bộ nội-vụ, có mời ông Maurice Sarraut, nhưng ông vì yếu không nhận.
Buổi sáng hôm nay các quan thượng-thư đi họp. Ngày thứ hai hay ngày thứ ba lại họp. Đã triệu tập hai nghị-viện đến chiều ngày thứ ba họp để nghe tuyên bố chương trình của tòn nội các. (Indopacifi)

NHÀ BA-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÁO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thợ huyết xấu.
Trị bệnh mất máu, khi huyết suy yếu thân thể mỏi mệt gầy còm, hay vì kém huyết sinh ra rão phải làm cho hay ho vật uống thuốc này rất dễ, vì có mùi thơm không có làm giọng bao giờ !
Bài thuốc này có hội-đồng các quan Thầy-thuốc chứng-chỉ là hay.
Ấy là :
Thuốc nước bổ huyết
3001 MAU BO 1$40

CÁO-BẠCH
Khách đi chùa Hương
Khách đi chùa Hương ai ai cũng nên mua lấy một đồng tiền vàng và tiền bạc, đem về hoặc làm quà, hoặc cho con cháu đeo rất khước vì những đồng tiền ấy trước khi bán đã dâng lên cúng phật rồi.
Bán tại giá
Tiền vàng một đồng giá 0$50
Tiền bạc một đồng giá 0.25
5.576

NHÀ BA-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÁO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi
Bệnh đi rửa, xung dạ dày, đau dạ dày, ăn không ngon, ngủ không yên, khó tiêu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.
Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc :
Elixir Tridigestif
có các chất Pancréatine, Diastase và Pepsine.
Giá một chai : 1$40
Có bán tại : Nhà Ba chuông, Hanoi
3001

SẢN-NHIÊN-ĐÀI
Giấy đặt để các ông các bà hội viên hội Sản nhiên-đài biết rằng từ nay trở đi khi vào nhà hát thì xin mang theo cái carte d'entrée (giấy vào cửa) cho tiện việc kiểm-soát
Hội-đồng quản-trị chúng tôi có lời kính cáo để các ông các bà hội viên hội Sản-Nhiên-Đài biết rằng vì hội đã tăng thêm vốn, nên người xem hát cũng đông hơn xưa. Hội-đồng chúng tôi có thuê người Ấn-độ trông coi về việc xé vé ở ngoài cửa cho khỏi sự gian-lậu, cho tiện vào cửa, xin các ông các bà hội-viên cũ và một hễ có đi xem hát thì xin mang theo cái carte d'entrée đi cho khỏi nhờ buổi hát vui và cho tiện việc kiểm soát nữa.
Nay kính cáo,
Hội-đồng quản-trị.

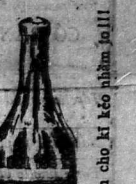
Tối thứ năm 11 Mars 1926
(20 tháng giêng ta)
TẠP BỊCH TRÍCH DIỄN
Đoạn thứ nhất :
HIỀN NỮ NGỘ KỲ DUYÊN
Lê-hưởng-Dương được một con gái là Chi-Hương, cha con chuyên nghề đánh cá đồ nhật, sau Hưởng-Dương bị bệnh chết. Chi-Hương bán mình lấy tiền mai táng. Sau lấy Hồ-đắc-Lập, thì vợ cả Đắc-Lập ở Huế ra đánh ghen.
Đoạn thứ hai :
CHỮA HÀM OAN
Công Chúa bị Thảo-Mai xúc xiểm Kinh-Xuyên để dày Công chúa vào rừng. Long-vương sai Thái-tử đem thủy tộc lên đón chúa về Đông-tinh.
Đoạn thứ ba :
THỌ MỆNH THUA BẠC
Hát bịch rất là buồn cười
Anh thợ mã nhận tiền một đám sửa lễ tử phủ. Khi đem tiền nướng hết, túng thế phải bàn với vợ giả làm người mã, đến ngày sửa lễ, thấy cũng khai quang biết ý trên đàn vợ anh thợ mã, anh chồng ngồi bên tả, ngửa mặt cầm gạo, đương lúc lễ đâu, đánh ghen túi bụi.

Tối thứ sáu 12 Mars 1926
KIM VÂN KIỀU
(Hồi thứ nhất)
Diễn tức chỗ chị em Thúy-Kiều đi tảo mộ gặp Kim-Trọng rồi hai bên tự tình với nhau.

Tối thứ bảy 13 Mars 1926
TAM VỊ THÁNH
MẪU ĐỀN CỜN
3006

TRÀ VINH-MẬU
Bản-hiệu khai-trương ở Quảng-đông bảo T... đã mấy mươi năm, sự mở rộng cực-tạo ở Vi-đi-on, chuyên các thứ trà đặc-xuất thượng-hảo hạng tại trên non cao chu-đáo-tâm, 6-long vô thấp-tiêu, vận vận, đồng cam bổ-bạc điển chế, za gần ai cũng biết không.
Mới đây lại phát-minh một thứ trà tiên-tâm nhỏ canh, gọi là SONG HỈ CHÍNH-XUẤT THANH-TRÀ cũng được thiên qui-khách hoan-nghênh. Nay xin đem những đều riêng của trà VINH-MẬU công bố, để qui-khách thường trà không đến nỗi mua lầm.
Các chi-điểm khai trà VINH-MẬU :
Nam-định: phố Khách, số 144.
Hà-nội : phố Hàng-ngang, số 25.
Hải-dương : phố Khách, số 14.
Vinh-Hiệu trà hiệu cần bạch.

Rượu bổ-đào:
TONIQUE TONKINOIS
Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo hình tự-nhiên in ra đây, chữ không như có mấy thứ thuốc về những hình lạ, làm trò-cười cho trẻ-con và người có trí khôn thì không ai có thể tin được !

Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm lắm !!!

Ngày mồng 7 tháng năm, niên-hiệu Khải-định thứ ba, tòa Nội-các phụng lời chân phê rằng : phòng chữa BỔ-HUYẾT qui lắm, có chỉ nên một thứ rượu bổ để tăng ngày dưỡng qua rất hay, đáng nên giữ thường, trước lục phê thì giữ cho qui được phòng chế-dùng để tỏ thành-giả.
Khâm thử.

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả ! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được ! *Giá bán rất rẻ : 2$25 một chai lớn ; từ sáu chai giờ lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kê những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-thật có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS
54, Phố Tràng-tiền, 54
HANOI
Xin xem bản-kê các thứ thuốc bản-hiệu ở trang thứ tư tờ báo này.
3001

LỆ MUA BÁO
Xin nhắc lại để các ngài chuyết bản biết rằng : tiền mua báo thì phải trả trước. Vậy các liệt qui ông nào mua thì gửi tiền cho và không có tiền xin theo giấy mua thì báo-quán không trả lời. Mua báo thì tính từng bốn mùa mỗi tháng tây trả đi cho đến

Sở Bưu-Điện phố hàng Bồ
Ngày nào cũng mở cửa làm việc để tiếp quý-khách có việc giao-dịch về Bưu-Điện như :
Lĩnh hay mua các mandats.
Gửi recommandée.
Bán tem và giấy tín-chỉ.
Lúc nào cũng có người thừa-tiếp, công việc làm rất mau chóng.
Postes Recette auxiliaire
Hanoi B
3.051

CÁC ÔNG NÊN ĐẾN NGAY HIỆU :
NAM-THỊNH
6, Rue des Cantonnais, 6
HANOI
Hàng rất mới sang — Cái mới rất khéo
Các ông sẽ có quần áo đẹp, tốt, mà giá lại rẻ.
Mau mau kẻo hết hàng tốt
3016

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chú Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Do Võ Phi Hung Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiêu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

PHỐ PAUL-BERT. — HANOI

CÓ BÁN ĐỦ VẢI TRẮNG RẤT NHIỀU

GIÁ MẤY THỨ HÀNG

Torchon rondelette, hoa đỏ, khổ 60 c/m.	*Một tấm 12 cái :*	**80** fr.00
Batiste de-fil pur, khổ 80 c/m	*Một thước :*	**18** fr.00
Forte finette blanche để may quần áo con nít, khổ 80 c/m	*Một thước :*	**10** fr.00
Toile pur fil, dùng để trải giường, khổ 240 c/m.	*Một thước :* 50, 45,	**40** fr.00
Cretonne forte écrue, khổ 90 c/m. . .	*Một thước :*	**7** fr.50
Khăn bông trắng, có gạch đỏ, 85×45. .	*Nửa tá :*	**30** fr.00
Nansouk rất đẹp, 100 c/m.	*Một thước :*	**6** fr 50
Cũng hạng ấy, 80 c/m	*Một thước :*	**5** fr.25

Có đủ các thứ mành-mành, màn cửa rẻ nhà.

3005

yêu đúi vãng vot

GÂY MÔN

Thuốc SIROP DESCHIENS

Chữa ho, cảm, sổ mũi, ho gió, ho rát cổ, ho lâu ngày, ho gà, ho suyễn, ho khan, ho có đờm, ho ra máu, ho lao, ho khó thở, ho về đêm, ho về sáng, ho về chiều, ho về mùa rét, ho về mùa nóng, ho về mùa mưa, ho về mùa khô, ho về mùa xuân, ho về mùa hạ, ho về mùa thu, ho về mùa đông.

THUỐC DRAGÉES RABUTEAU
(hiệu đầu nai)

Người bị bệnh ghịp và bệnh sốt rét thường hay thấy trong mình mệt nhọc mà lại rất là lâu khỏi. Khi bị bệnh, thì nhiều mồ-hôi; yếu đuối đi, đánh trắng ngực, ăn không ngon, ngủ không yên, đau lưng, đau mình, khó thở, mệt nhọc lạ thường.

Chân huyết kém hẳn đi, thế thì sẽ bị ngay vào cho chân huyết những chất độc đi trong khí ốm ta : chất sốt, như thế mà dùng thuốc *Dragées Rabuteau* (hiệu đầu nai) thì không còn gì để khỏi hơn nữa.

Uống thuốc ấy hễ đến dạ dày thì tan ngay không sợ nguy hiểm gì cả. Chỉ trong vài hôm lại thấy khỏe mạnh như thường; những người nào bị bệnh ghịp mới khỏi, yếu đuối, đau lưng, đau mình, đau dạ dày, hay đánh trống ngực mà dùng thuốc này thì thấy khoan khoái lạ lùng. Chỉ uống độ vài lọ thuốc *Dragées Rabuteau* (hiệu đầu nai) này thì lại khỏe mạnh như thường.

Ở các hàng bào-chế lớn đều có bán cả.

3045

Thuốc Dépuratif Sensal

Thuốc DÉPURATIF SENSAL dùng để trị các bệnh ngoài da, thì rất kiến hiệu, dù bệnh giai thể nào cũng chữa khỏi, như bệnh giãe các khớp xương, lên bà có tuổi mắn kỳ kinh nguyệt rối mà sinh ra các chứng bệnh, nhức đầu đau tim vì huyết sấu, đau thận, bong gân và bệnh trỹ.

Thuốc này cũng là một thứ tiên độc nổi tốt để trị những bệnh vì bệnh giang mai nó phá ra.

Trước khi ăn cơm, mỗi bữa uống một thìa xúp. Trẻ con không uống được thuốc này.

Mỗi lọ giá. . . 1$50

Có bán tại hiệu Bào-chế

CHASSAGNE

Số nhà 59, phố Tràng-tiền.

HANOI

3032

Trẻ con khi được một năm rồi, sức đã mạnh, cho bú không đủ no nên cho ăn

Bột bổ Phoscao

RẤT BỔ VÀ CHÓNG NHỚN

Có thứ có đường, có thứ chưa có đường

Người lớn dùng cũng tốt lắm.

ĐÃ BỔ-SỨC, LẠI MAU-TIÊU

Bán tại : L'Union Commerciale Indochinoise et Africaine Haiphong, Hanoi, Nam định, Bến-thủy, Thái-bình, Yunnanfou, Tourane, Huế, Qui-nhơn, Nha-trang, Đông-hới, Thu-xá, Saigon, Pnom Penh.

3007

Dù các ngài đau dạ dày đến thế nào mặc lòng, hễ dùng

Thuốc bột Saint André

thì sẽ thấy kiến hiệu tức thì.

Các sự đau đớn đã tiêu tán đi, các ngài lại được khỏe mạnh như thường.

Thuốc bột Saint André

lại chữa các bệnh như là :

Đau tỳ vị, bệnh đầy, bệnh ợ chua, vân vân...

Giá bán : 0$85 một lọ

Hỏi tại hiệu Bào-chế

CHASSAGNE

59, Rue Paul Bert, Hanoi

3002

Một cái diệu-pháp trừ bệnh

Trong đời người ta, những điều cần sự nhất là những chứng đau xong mà giai, nhất là cái một nhọc hức tức hàng ngày vì những chứng ấy làm cho chân huyết suy đi, gân cốt kém đi, hại cho cơ thể hơn là những tật bệnh lớn.

Vì vậy, nhiều gia quyến kia, mỗi khi người lớn hay trẻ con trong mình không được khỏe mạnh, thì người ta thường dùng thuốc Pilules Pink. Thuốc ấy nguyên bổ huyết bổ cân rất lợi cho lục phủ ngũ tạng và trong có đủ các chất dùng cho người yếu rất tốt.

Hiện nay muốn giữ cho bệnh tật khỏi làm đau đớn, thân thể mệt-nhọc mà muốn hồi-phục lại, và sức khỏe muốn giữ gìn cho trắng-hiện, thì không có thuốc gì công-hiệu bằng thuốc

PILULES PINK

Thuốc Pilules Pink, hiệu bào-chế nào cũng có bán.

MÁU XẤU SANH RA NHIỀU CHỨNG BỊNH

hỏi máu me không đặng tinh khiết và đầy đủ.

Bịnh đau lắt léo nó làm cho mình hại nhiều.

Như bị mụn nhọt, bịnh ngoài da, đau nhức khi nào mà cái nhân trung nó khẩn vào trong lắt léo, nó làm cho nhức nhối khó chịu, nó lại sanh ra nhiều chứng bịnh khác.

Nhiều khi trong cái bịnh đau lắt léo đó, nó sanh ra bịnh đau trĩ, mấy chứng bịnh kể trên đó thì cũng nhờ thứ thuốc : *DÉPURATIF RICHELET*.

Nộ sữa máu lại thông lưu cho đều, nó cứu đã muôn người rồi được mạnh, cũng nhờ bởi thuốc : *DÉPURATIF RICHELET*.

Hễ uống nó vào sự đau nhức đều tan mất.

Mấy quí thuốc đều có bán, chỗ trữ tại nhà thuốc chính của ông L. Solirène ở ngang nhà hát tây, Saigon.

Nếu rồi mà hết thì gởi ngay qua hàng cái Laboratoire de L. RICHELET de Sedan, 6 Rue de Bellevue, BAYONNE Basses Pyrénées).

LẺ ĐỔI CHỖ Ở

Xin các ông mua báo, khi đổi chỗ ở, muốn báo-quán gởi đến chỗ mới, thì gởi cho báo quán cái giấy quán báo, chữa lại chỗ nào thì biên rõ ràng vào đấy, và gởi theo hai báo (0$20) bằng tem cũng được, để cho tiện giấy quán khỏi.

Mà xin không gởi tiền theo thư vì có nguyên gửi bị biển, phải tốn nặng lắm.

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống, Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

SOCIÉTÉ FRANÇAISE DE TRANSPORTS

7, BOULEVARD BOBILLOT, 7

HANOI

Xe nhà bán hạ giá

Sơn mài đen và mài cánh gián

Xe làm dùng toàn bằng gỗ của Nhật-bản

CÓ XƯỞNG MẠ KỀN

3010

Sang Lào có hai ngày

CÔNG-TY PHẠM-VĂN-PHI

Có các đường chạy thơ ở phía bắc Trung-kỳ

LƯỢT ĐI

Vinh cứ thứ sáu (sau khi xe lửa đêm Hanoi tới) chạy lên Napé ngủ, sáng hôm sau đi đến Thakhek đáp chuyến tàu thủy sang Vientiane.

LƯỢT VỀ

Thakhek sáng sớm thứ hai chạy đến Napé ngủ, sáng hôm sau tới Vinh đáp tàu đêm về Hanoi

Mỗi chủ-nhật chạy có một chuyến, các quý-khách ai muốn đi xin đánh giây-thép cho bến trước hai mươi bốn giờ để bản-ty liệu xếp xe cho đủ.

Hạng tốt đi . . . . . 28$00 một chỗ ngồi.

Hạng ta đi. . . . . 14.00 — —

Dọc đường đi Huế và Yên-lý đi Nghệ-hưng cũng có xe chạy, xin lấy vé trước một ngày.

Lối đánh giây thép : PHAMVANPHI, Vinh, Đông-hà, Yên-lý, Thakhek hay là Napé

3012

BANQUE DE L'INDOCHINE

ĐÔNG-PHÁP HỐI LÝ NGÂN HÀNG

東法滙理銀行

SÁNG LẬP RA TỪ NĂM 1875

Có những chỉ-dụ sau này chuẩn cho được hưởng-thụ đặc biệt quyền lợi :
21 Janvier 1875, 20 Février 1888, 19 Mai 1900, 4 Janvier 1920, 12 Janvier 1921, 12 Janvie 1922, 17 Janvier 1923, 10 Janvier 1924, 16 Janvier 1925, 16 Juillet 19[illegible] 5 và 11 Décembre 1925.

TỔNG CỘNG KHOẢN DỰ-BỊ NGÂN

TỔNG CỘNG KHOẢN DỰ-BỊ NGÂN NGÀY 30 JUIN 1294 : $ 1.081.020

Chánh quán tại : Paris (VIIe), 96, Boulevard, Haussmann

Chánh trị-sự : M. A. DE MONPLANET, tổ-sư tổng Thanh-tra hầm, Chánh chủ ngân hàng Crédit Commercial et Industriel, Chánh chủ công-ty mỏ Than Hongay (Société française des Charbonnages du Tonkin).

Phó trị-sự : M. STANISLAS SIMON, trị-sự công-ty Điện-Việt Thiết-lộ.

Tổng chủ nhiệm : M. THION DE LA CHAUME, quyền Đốc-lý thành-phố.

Các chi quán :

TẠI ĐÔNG-PHÁP : Nam-kỳ : SAIGON. Trung-kỳ : TOURANE. Bắc-kỳ : HAIPHONG, HANOI. Cao-mên : PNOM-PENH, BATTAMBANG. Quảng-châu-loan : FORT-BAYARD.

TẠI VÂN-NAM : MÔNG-TỬ, VÂN-NAM-PHỦ.

TẠI TIÊM-LA : BANGKOK.

TẠI ANH THUỘC-ĐỊA : SINGAPORE.

TẠI TRUNG-HOA : BẮC-KINH, THƯỢNG-HẢI, THIÊN-TÂN, QUẢNG-ĐÔNG, HƯƠNGCẢNG, HANKÉ-U.

TẠI PHI-CHÂU : DJIBOUTI.

TẠI TÂN-THẾ-GIỚI : NOUMÉA.

TẠI TAHITI QUẦN-ĐẢO : PAPEETE.

ETABLISSEMENTS FRANÇAIS DE L'INDE : PONDICHÉRY.

Hiện viết tắt đã giữ điện-tín : I. DOCHINE.

3048

Trẻ con khi được một năm rồi, sức đã mạnh, cho bú không đủ no nên cho ăn

Bột bổ Phoscao

RẤT BỔ VÀ CHÓNG NHỚN

Có thứ có đường, có thứ chưa có đường

Người lớn dùng cũng tốt lắm.

ĐÃ BỔ-SỨC, LẠI MAU-TIÊU

Bán tại : L'Union Commerciale Indochinoise et Africaine Haiphong, Hanoi, Nam định, Bến-thủy, Thái-bình, Yunnanfou, Tourane, Huế, Qui-nhơn, Nha-trang, Đông-hới, Thu-xá, Saigon, Pnom Penh.

3007

Các ngài chớ nên quên rằng mùa đông năm ngoái thuốc ho

Sirop Nofal

đã chữa khỏi biết bao nhiêu người về các bệnh như là :

Cảm, đau cuống phổi, ho gió, ho rát cổ, vân vân...

Thứ thuốc này hay, nên bán mạnh lắm.

Chai lớn giá : 0$90

Bán tại hiệu Bào-chế

CHASSAGNE

Số nhà 59, phố Tràng-tiền

HANOI

3003

Hễ các ngài thấy trong mình mệt nhọc, xanh sao, yếu đuối, ăn không ngon và hay sốt-rét thì các ngài nên dùng ngay chớ ngần ngại, thứ

Rượu bổ của ông Bác-sĩ J. K. WATSON

Như thế thì các ngài đỡ phải tốn kém và lại chóng khỏi nữa.

Giá bán : 2$25 một chai lít

1.20 chai nửa lít

Bán tại hiệu Bào-chế

CHASSAGNE

Số nhà 59, phố Tràng tiền

HANOI

3033

Hiệu bào-chế J. BLANC

L. BLANC kế-nghiệp

Lập tự năm 1886, ta thường gọi là hiệu thuốc Lập-lăng ở phố Tràng-tiền (Rue Paul Bert) số 31, Hanoi-Tonkin.

Giây nói số 59

NÊN ĐẾN ĐÓ MÀ HỎI :

ENO KOLA COCA. — *Rượu bổ để cho những người ốm và dàn bà ở cữ . . . . . Một lítre :* **2$40**

Trước khi ăn cơm uống một cốc con.

ELIXIR HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc nước. Một chai :* **1,25**

GRANULÉ HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc hạt. Một chai :* **1,25**

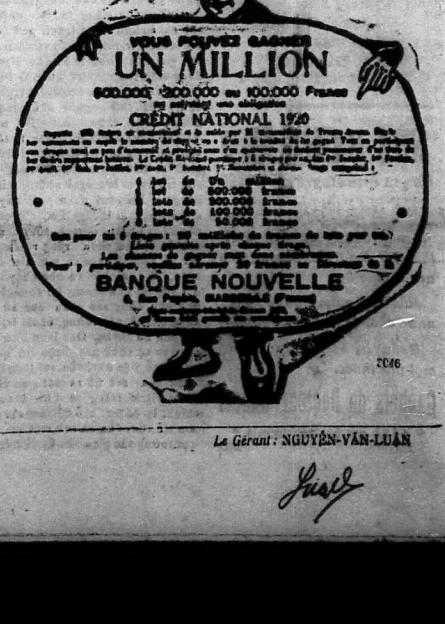
Đều là thuốc trị bệnh lao, bệnh ghịp và các bệnh đau phổi rất hay, người lớn trẻ con đều dùng được cả.

SIROP D'HÉMOGLOBINE SOLUBLE. — *Thuốc trị bệnh hao mòn xanh xao rất là thần hiệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm uống 3 hay 4 muỗm. . . . . Một chai :* **1,25**

GOUTTES NOTAL, Circulation du Sang. — *Thuốc làm cho mạch máu chạy đều. . . . . Một chai :* **0,80**

Ai ở xa có cần hỏi gì cứ viết thơ về, bản-hiệu xin trả lời ngay. Tiền gửi hàng phần người mua phải chịu

3002

3046

Le Gérant : NGUYỄN-VĂN-LUẬN